

MEESTER

PROEF 20

VLAANDEREN 01
NEDERLAND→

PROJECT:
Nooduitgang Slot Loevestijn
Poederrijen
Nederland

BOUWHEER:
Rijksgebouwendienst
Nederland

ARCHITECT:
Wouter Buyst

Rijksgebouwendienst nooduitgang Slot Loevestein Poederroijen

Projectbeschrijving

Slot Loevestijn is een middeleeuws kasteel in een zeventiende-eeuwse vesting. De Stichting Museum Slot Loevestijn exploiteert het complex vooral voor museale activiteiten. Buiten de openingsuren wordt het kasteel voor zakelijke doeleinden gebruikt.

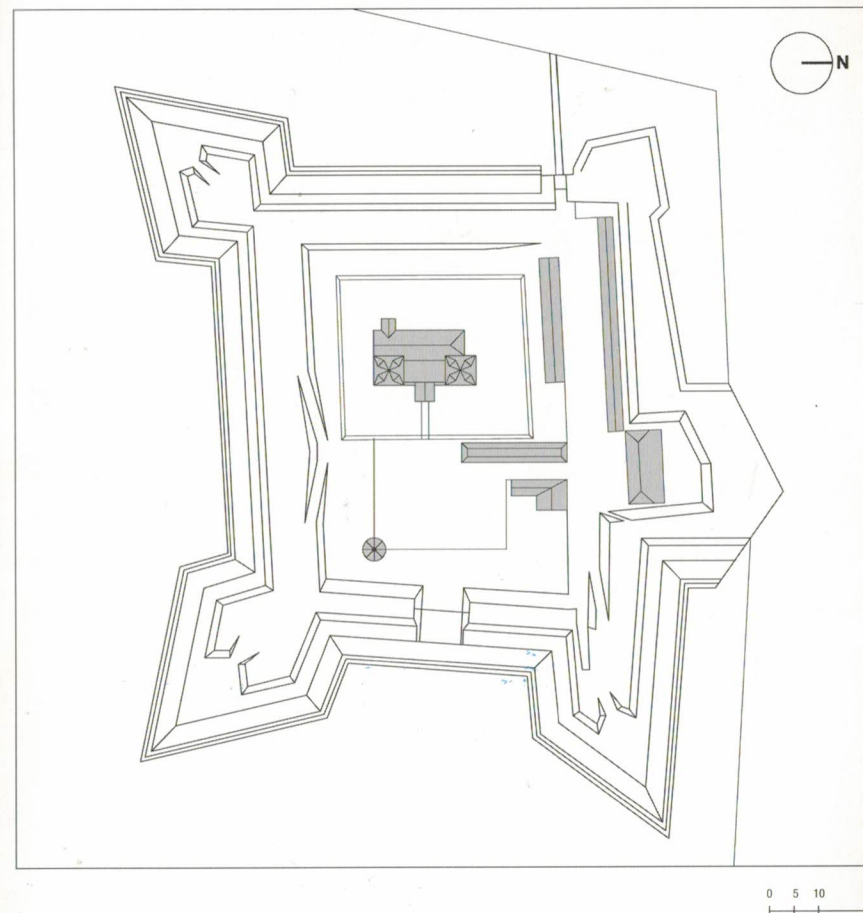
Omdat het gebouw vier verdiepingen en slechts één uitgang heeft, is de capaciteit beperkt tot tweehonderd personen. Een tweede vluchtroute moet naast de capaciteit ook de veiligheid verhogen. Bovendien mag het esthetische aspect niet uit het oog worden verloren.

Bouwheer

Rob Van Beek, Rijksgebouwendienst

Het bureau van de Nederlandse rijksbouwmeester kwam met de vraag of wij nog een leuk project voor een aanstormende jonge architect hadden liggen. Ien Stijns, directeur van slot Loevestein in Poederroijen, wilde weten of wij iets konden doen aan de uitbreiding van de vluchtmogelijkheden vanuit het slot. Loevestein is, naast de museale functie die het heeft, een zeer aantrekkelijke locatie voor het houden van feesten, seminars en dergelijke. Het probleem was en is, dat de huidige vluchtmogelijkheden slechts een maximale bezetting van het gebouw toeliet die ver beneden de capaciteit van het gebouw ligt.

In een geval als dit kan je zoeken naar een vrij eenvoudige oplossing voor dit probleem, of je kan zoeken naar een oplossing die ook een meerwaarde voor het geheel kan opleveren. Dat vereist studie, een klus die geschikt leek voor de Meesterproef.

14 Wouter Buyst Slot Loevestein in Poederloijen

presentatie in Oostende Van vluchtweg naar masterplan

26 In de huidige toestand is het maximum aantal toegelaten personen in het
10 eigenlijke slot 200, indien twee brandweerlui aanwezig zijn 300. De wens is
01 om 600 personen in het slot toe te laten. Een extra vluchtweg is dus noodzakelijk.

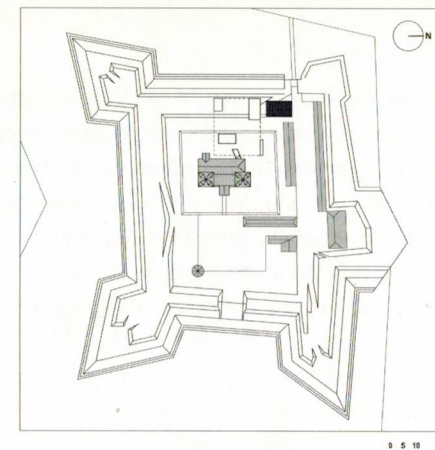
Er is evenwel meer aan de hand dan een loutere verdrievoudiging van het aantal toegelaten mensen. De visie op de toekomst speelt een cruciale rol in om het even welke ingreep in Loevestein. Concreet wordt gedacht aan een uitbreiding van het museum, een seminarieruimte, een restaurant, een hotel.

Er is met andere woorden nood aan een coherente ontwikkelingsstrategie voor de site, een masterplan; geen ad hoc oplossingen wanneer de tijd dringt, maar een visie die omvattend is en Loevestein als geheel benadert. De vluchtweg moet in dat globale plan worden gekaderd.

(Re)organisatie van de plek

Kenmerkend voor de hele site is het fragmentaire karakter van de verschillende functies. Daardoor is leesbaarheid van de plek in zijn geheel ver te zoeken. Alles lijkt graatuit bepaald, zonder visie op een geheel. Daar waar ergens plaats was, kon wel iets ingevuld worden. Slot Loevestein is tot nader order een slagveld van verschillende programma's.

Door middel van een doorgedreven centralisatie van bookshop, museumwinkel, ticketing, infobalie, onthaalfacilietiten kan de leesbaarheid worden versterkt. Dit centrum kan ingeplant worden net binnen de omwalling, bij

het betreden van het plein aan de soldatenhuizen. Hier worden groepen ontvangen: hier begint en eindigt een bezoek aan het slot en de omgeving. De belangrijkste ingreep is het creëren van een mogelijkheid voor een museum, restaurant, conferentiezaal en een restaurant.

Strategie van de bomvrije kamer

De strategie om het nieuwe gewenste programma op te nemen, baseert zich op dit principe van de bomvrije ruimte. Een ondergrondse-onderwaterse plaat, de boomerang, neemt alle nieuwe functies op en structureert het gebied. Ze is tegelijk passage en plek, middel en doel.

De boomerang

De vluchtweg is een volwaardige route geworden. Gaandeweg passeer je de polyvalente ruimte, het restaurant, een klein auditorium, een infobalie en een museumshop.

verslag
vergadering
met Ien Stijns

“Op basis van een eerste oriënterend gesprek tussen Jacco van Vuurden en Rob van Beek van de RGD en Ien Stijns, directeur Slot Loevestein is afgesproken dat de formulering van de prioriteiten een vereiste is zodat Wouter Buyst zijn masterplan verder kan uitwerken. Deze prioriteiten zijn:
11 (1) het creëren van een extra vluchtweg, (2) centrale ontvangst met kaartverkoop en horeca en (3) gefaseerde uitbreiding met auditorium en extra expositieruimte in voorontwerp meenemen.

Het uitgangspunt ondergronds een oplossing te vinden, wordt door alle betrokkenen ondersteund.

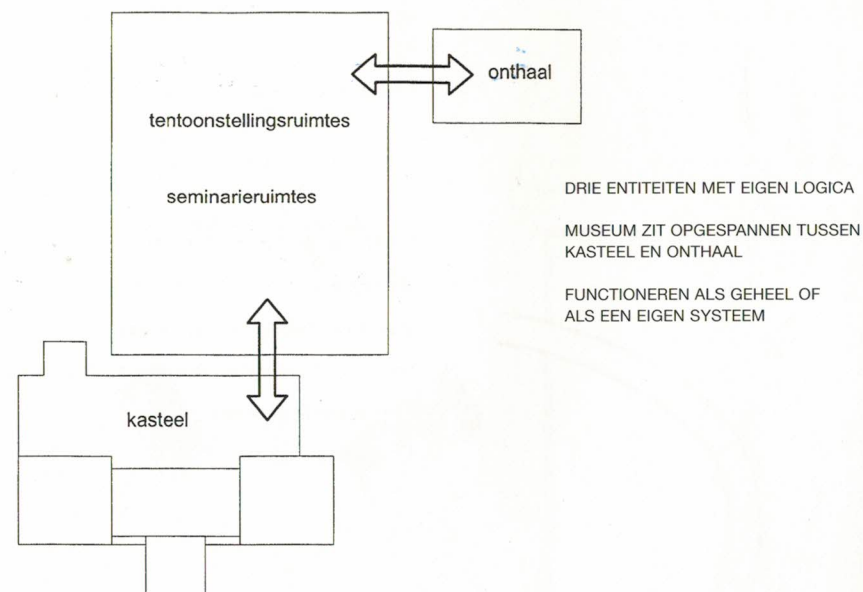
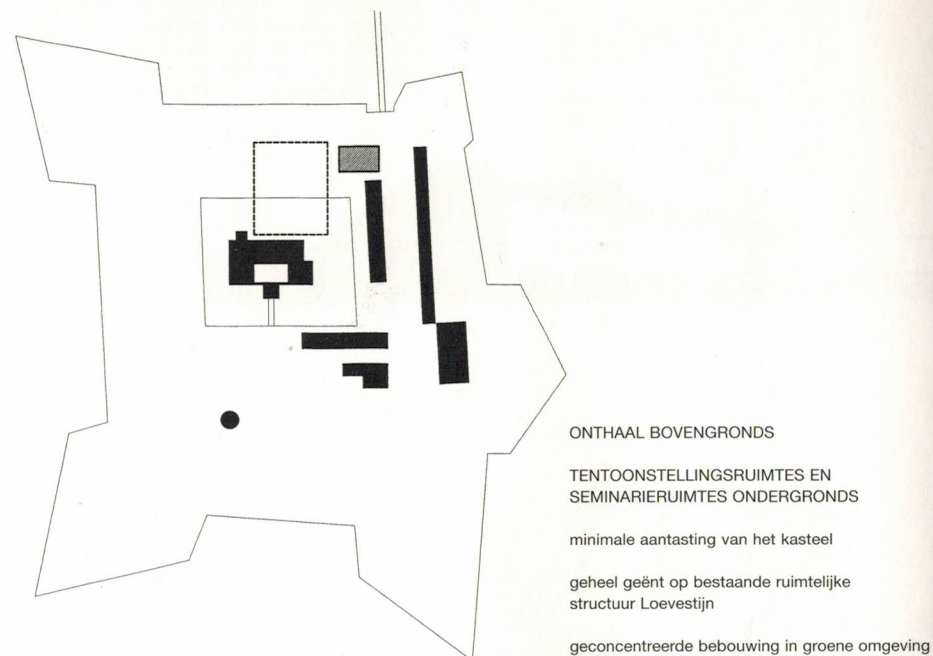
objectvoorstelling Het vooropgestelde masterplan van 26 oktober is in deze fase verder uit-
in Brussel gespit. De kwaliteiten en intenties die vervat zaten in de boomerang van
 21 het schetsontwerp lagen aan de basis van een verder uitgebreid onder-
 12 zoek. Vier basiselementen – vluchtweg, tentoonstellingsruimte, onthaal en
 01 ondergronds systeem – met elk een eigen logica wat ruimte en functione-
 ring betreft dienden daarbij als leidraad. Het voorontwerp kan aan de
 basis liggen van een concrete invulling van het programma van eisen.

eindevaluatie De jury waardeert de 'don't call us, we call you'-idee van de ontwerper als-
 mede het aangrijpen van één functioneel probleem om alle noden die
 onderhuids aanwezig zijn, mede op te lossen. Doorheen ene traject van
 formalistische interpretaties, dient het geheel nu aanpasbaar gemaakt te
 worden zodat de woordelijke ideeën van 'afwezigheid' zich daadwerkelijk
 ook zo zouden manifesteren. Het formele vuurwerk dient nu te worden
 ingetoomd en gevat te worden in een allesomvattende houding van nede-
 righeid tegenover de geschiedenis. De studie hiervoor zal de nodige tijd in
 beslag nemen.

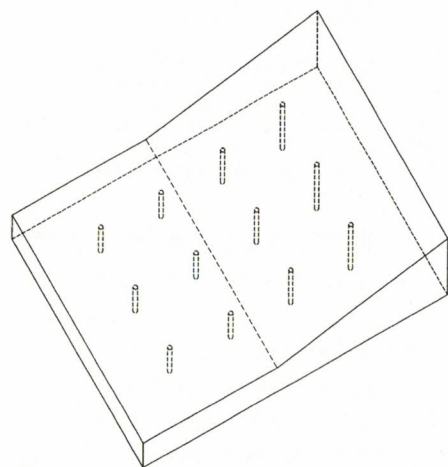
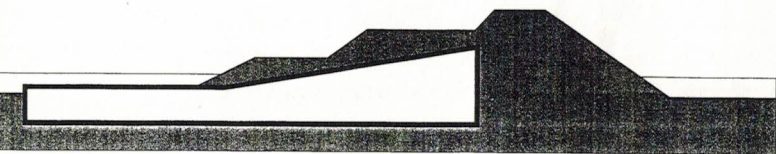
reactie **Rob Van Beek, afdeling Rijksgebouwendienst**
van de Los van het werk van Wouter is een traject gestart om de benodigde finan-
bouwheer ciële middelen bij elkaar te krijgen. Een ruwe begroting is reeds gemaakt.
 03 Het is de bedoeling het plan begin volgend jaar te presenteren richting de
 12 betrokken ministeries. Voor de kansen van het project zou het goed zijn als
 01 zowel bOb van Reeth als Jo Coenen zich achter dit project zouden scha-
 ren en de nodige publiciteit geregeld kan worden.

Bericht van Ien Stijns, directeur van slot Loevestein

Achteraf kan ik stellen dat de deelname aan de Meesterproef een unieke
 kans kan zijn de ogen van beide bouwmeesters op het slot gericht te krij-
 gen waardoor de kansen voor realisatie zullen toenemen. We zijn dan ook
 al druk aan het lobbyen om de realisatiekansen zo groot mogelijk te maken.

DE SPECIFIEKE TOPOGRAFIE VAN DE SITE
CREËERT EEN LAGE ZONE ONDER DE
SLOTGRACHT (2,80 meter vrije hoogte)
EN EEN HOGER OPLOPEND GEDEELTE
ONDER DE WALLEN (van 2,80 m tot 6,50 m)

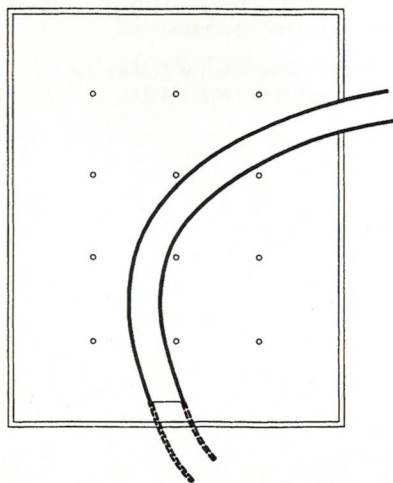

STRUCTUREEL SYSTEEM DAT EEN
VRIJE INVULLING GENEREERT

DE KEERWANDEN FUNGEREN TEvens
ALS DRAGENDE WANDEN

GRID VAN PADDESTOELKOLOMMEN (8x8 meter)

CONSTRUCTIEVE DOOS UIT BETON
de zichtbare wanden en kolommen in lichtgrijs
zichtbeton, glad bekist

DE VLUCHTWEG IS EEN EENDUIDIGE
RUIMTE VAN SLOT NAAR ONTHAAL

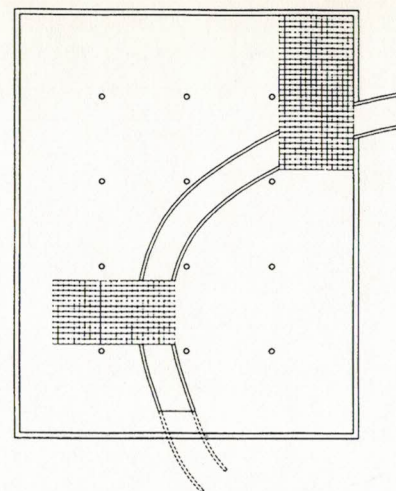
AFMETINGEN: 2,70 m breed, 2,25 m hoog

SNELLE EN EFFICIËNTE AFWIKKELING

OOK VLUCHTWEG VOOR ONDERGRONDSE RUIMTES

CENTRALISATIE LEIDINGEN

VLUCHTWEG = KOKER

LICHTPUTTEN GEVEN LICHT EN LUCHT
AAN ONDERGRONDSE RUIMTES

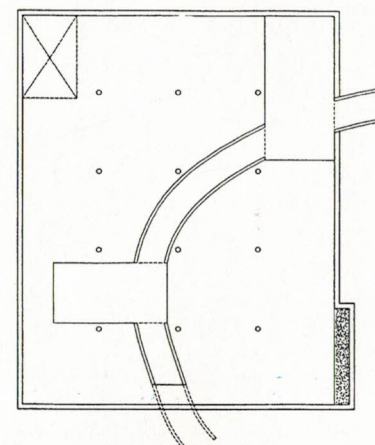
EXPANSIEKAMER VOOR VLUCHTWEG

ONDERGRONDS SYSTEEM, OPENGEWERKT
NAAR OMGEVING

TOEGANGEN TOT ONDERGRONDS COMPLEX VIA
DE LICHTPUTTEN

LICHTPUTTEN FUNGEREN ALS ORIËTERINGSKAMER

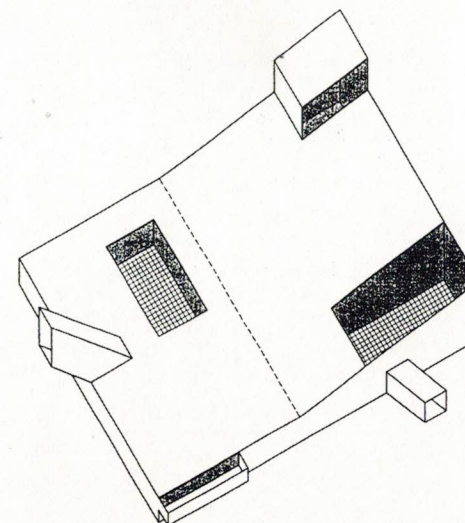
VLUCHTWEG VERKNIPT, WAARDOOR DE
LENGTE VAN EEN DEEL BEPERKT WORDT
EN DIVERSE SFEREN EN ZICHTEN ONTSTAAN
IN DEZE RUIMTE

LICHTPOTTEN BRENGEN LICHT EN LUCHT IN
DE ONDERGROND

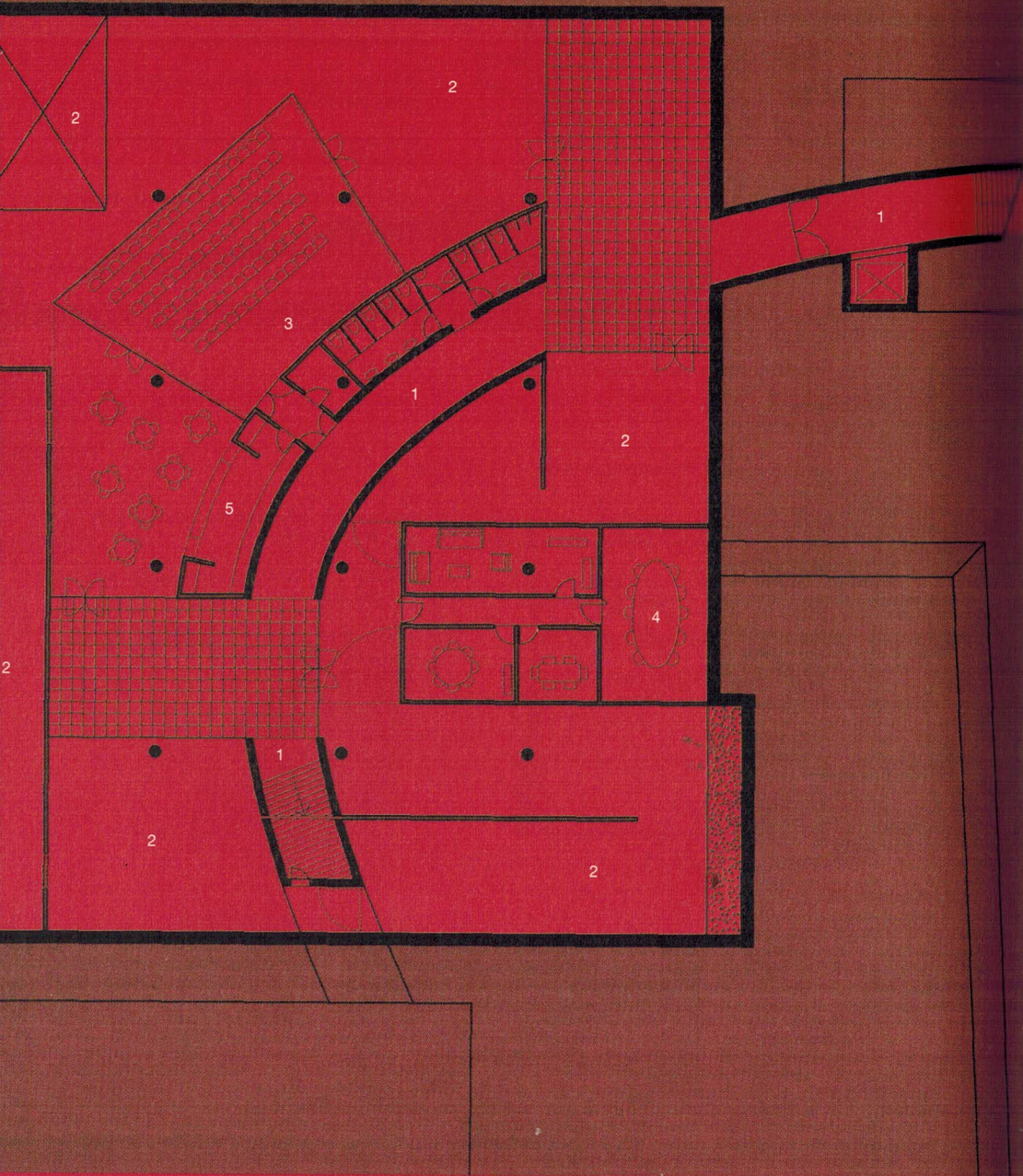
EEN POT ALS GEBOUW OP DE WALLEN BRENGT
NOORDERLICHT BINNEN

EEN TWEEDE - OPEN - POT IN DE SLOTGRACHT
FUNGEERT ALS EEN LICHTSLEUF VOOR HET
COMPLEX

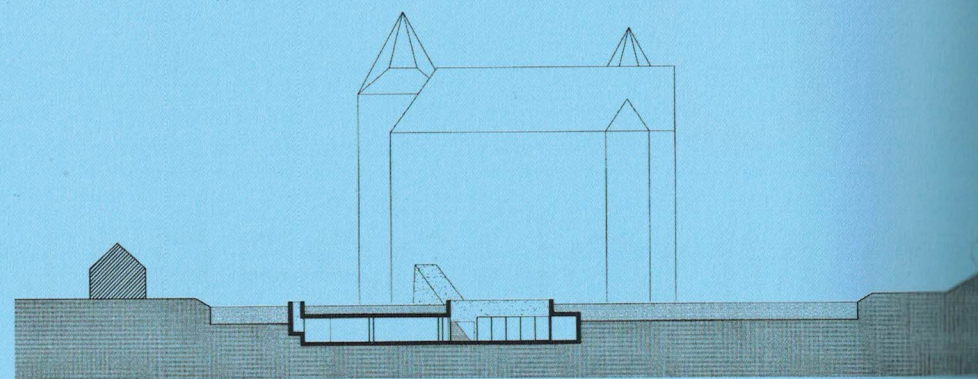
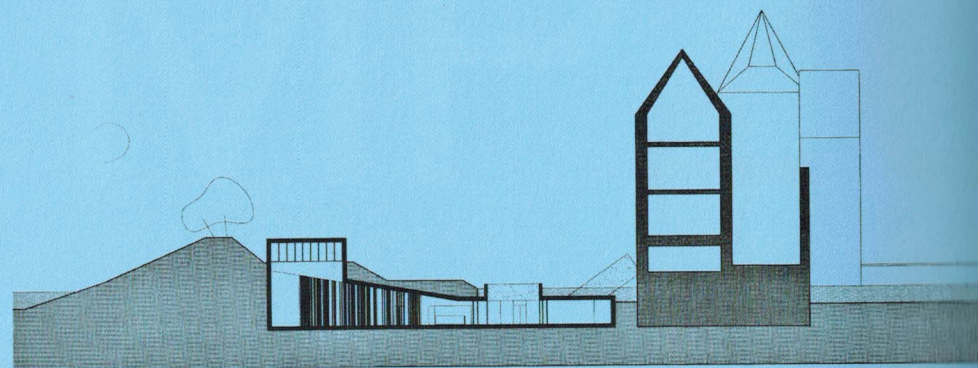
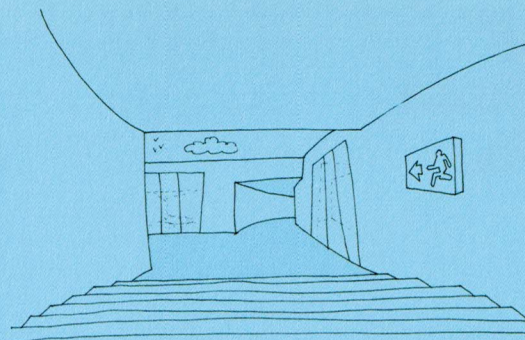
PRINCIPE VAN LICHT EN LUCHT

PRINCIPE VAN ONTSLUITING

ONDERGRONDSE RUIMTE

- 1. vluchtweg
- 2. tentoonstelling
- 3. auditorium
- 4. seminarieruimtes
- 5. bar

PERSPECTIEF EN DOORSNEDEN